N°. 96. 1849.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag 11 Augustus.

Besturen en Administratien.

BETALING van *Ridder-soldijen en Broedertoelage*, over het 2de Kwartaal dezes jaars, ten Kantore van den Betaalmeester en Heeren Ontvangers in het Arrondissement *Middelburg*.

AANBESTEDING.

De CENTRALE DIRECTIE des Eilands WALCHEREN zal, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, op Maandag den 27 Augustus aanstaande, in tegenwoordigheid van den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie Zeeland, in het Lokaal der Directie in de Abdij te *Middelburg*, des voormiddags ten elf ure, publiek aanbesteden, de leverantie van:

DIJKSMATERIALEN voor het dienstjaar 1850 benoodigd, bestaande in Hollandsch RIJS en HARINGBAND, Walchersche STAKEN, Brabandsch RIJS, HARINGBAND en STAKEN, en BRIKSTEEN.

Zullende de conditien acht dagen te voren ter lezing liggen ter Griffie van voornoemde Directie, en nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Opper-Commies S. ROELSE, te *Middelburg*.

JAARMARKT.

Het STEDELIJK BESTUUR van SAS-VAN-GENT, 5de District van Zeeland, brengt ter kennis van het Publiek, dat de jaarlijksche KERMIS aldaar zal aanvangen op den eersten Maandag in September.

Sas-van-Gent, den 8 Augustus 1849.

Binnenlandsche Tijdingen.

MIDDELBURG, den 10 Augustus.

Wij vernemen, dat het op gisteren avond door het korps muziekanten der dienstdoende schutterij gegeven harmonie-concert, even als het vorige, de goedkeuring der aanwezigen heeft weggedragen, en dientengevolge namens eenige muziekliefhebbers is aangezocht om, uit hoofde van het ongunstige weder bij de beide eerste concerten, een derde harmonie-concert te geven, waaraan wij hopen dat zal worden voldaan.

— In den namiddag van den 7 dezer is door een wijnkoopers-knecht, met name *Jacob Koene*, in de nabijheid der Oost-Ind. kamer alhier een kind uit het water gehaald, en, daar het zich reeds in zinkelijken staat bevond, door zijne dadelijke hulp van den dood gered en aan deszelfs ouders terug geschonken.

— Wij mogen niet nalaten de aandacht onzer lezers te vestigen op eene hieronder volgende advertentie van den heer *J. M. Giesbers*, wiens brandwaarborg-kasten tot eene volkomenheid gebragt zijn die bijna niets meer te wenschen overlaat, zoowel wegens soliditeit als inrigting. Ook zijn op de laatstgehoudene tentoonstelling te Delft de kasten van den heer *Giesbers* met onderscheiding en genoegen opgemerkt.

Z. M. heeft, bij besluit van den 6 dezer, goedgevonden te benoemen, bij het 4de regement infanterie, tot majoor, den kapitein *H. van der Straal*, van het 5de regement van het wapen.

— Bij de verkiezing van een lid der Tweede Kamer in het 8ste district van Gelderland is de heer mr. *W. J. van Hoytema*, lid van het hoog militair geregtshof te Utrecht, met 279 van de 537 stemmen, als zoodanig benoemd. Op den heer mr. *B. Poet*, kantonregter te Culenborg, hadden zich 123, op *W. R.* baron *van Hoëvell*, te Groningen, 109 stemmen vereenigd; verscheiden anderen verwierven slechts enkele stemmen.

— De arrondissements-regtbank te *Leyden* heeft in de zaak van diakenen der Hervormde gemeente en burgemeester en wethouders, gedaagden wegens geweldadige ontzetting uit het Huiszittenhuis, op den 3 julij 1848, bepaaldelijk op grond, dat het Huiszittenhuis van ouds is geweest en steeds is gebleven eene openbare instelling, door de stedelijke overheid alleen beheerd en gecontroleerd, en alzoo burgemeester en wethouders ten dien opzigte hebben gehandeld binnen den kring en de grenzen hunner wettige bevoegdheid, waarover aan de regterlijke magt geen oordeel toekomt, zich onbevoegd verklaard om van den door de diakenen ingevoerden eisch kennis te nemen, en deze in hun privé veroordeeld in de kosten van het proces.

— Men schrijft uit *Utrecht*:

„Zondag j. l. zijn hier eenige zusters van liefde uit Tilburg aangekomen, om hare hier gevestigde medezusters te ondersteunen in het verplegen der cholerazieken. Die zusters hebben hier groote diensten bewezen aan de arme choleralijders, en zij gaan daarin met onvermoeiden ijver voort.

„Het is opmerkelijk dat, naar *de Tijd* stellig verzekert, tot dusver geene der zusters die in verscheidene plaatsen ons lands choleralijders verplegen, door die ziekte is bezweken."

— De bevolking in de kolonien der maatschappij van weldadigheid beliep op den 1 julij als volgt: in de gewone kolonien 2541. Ommerschans 2541, eerste gesticht Veenhuizen 1904, tweede gesticht 1900, derde gesticht 1949. Wateren 75, ambtenaren en gezin 631 totaal, 11,541. Niettegenstaande het plaats gehad hebbende jaarlijksch ontslag is de bevolking in het 2de vierendeeljaars met 381 vermeerderd, als beloopende het totaal op 1 april 11,922.

— Uit het verslag, betreffende de verpleging der krankzinnigen in Nederland, gedurende het jaar 1847, blijkt, dat op den 1 januarij van dat jaar de bevolking der gestichten bestond uit 529 mannen en 538 vrouwen, te zamen 1067, en den 31 december van dat jaar uit 567 mannen en 563 vrouwen, te zamen 1130. Onder de opgenomen personen waren geene beneden den ouderdom van 10 jaren; 21 van 10 tot 20; 101 van 20 tot 30; 138 van 30 tot 40; 96 van 40 tot 50; 33 van 50 tot 60; 24 van 60 tot 70, en 24 boven de 70 jaren. In 1847 zijn overleden 105; ontslagen 237, en van deze laatsten 9, die niet krankzinnig zijn bevonden; 20 op verzoek (niet verbeterd); 43 verbeterd en 166 hersteld. Het aantal der herstelden stond tot dat der opgenomenen, als 34 tot 100, dat is in dezelfde verhouding, als de drie vorige jaren hebben opgeleverd.

— Deze dagen is er een valsch [illegible] stuk, met het jaartal 1840, in omloop gebragt. Hetzelve draagt de navolgende kenmerken: twee wigtjes vijf korrels te ligt. De buste zeer weinig gelijkend. Een zware trek om den mond. Het oog defect. De letters van het randschrift en de overige letters slordig. Hoog geel van kleur.

De olifant in de diergaarde van *Natura Artis Magistra* te *Amsterdam* is dingsdag morgen door geweerschoten afgemaakt. De herhaling zijner vlagen der zoogenaamde bronswoede en het afrukken der beugels, waarmede het dier in zijn hok bevestigd was, schijnen dezen maatregel noodzakelijk gemaakt te hebben.

Onder de vele merkwaardige voorwerpen, waarmede de verzameling van het Zoologisch genootschap *Natura Artis Magistra*, te Amsterdam, is verrijkt, behoort eene reusachtige landschildpad.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van 8 augustus.*

Heden zijn het wets-ontwerp tot regeling van het inkomen der Kroon en dat tot aanvulling van hoofdstuk I der staats begrooting voor 1849, achtervolgens zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna heeft de beraadslaging plaats gehad over het wetsontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1847, hetwelk mede met algemeene stemmen is aangenomen. Door de commissien van rapporteurs voor de navolgende wets-ontwerpen is daaromtrent verslag uitgebragt, als: 1. het wets-ontwerp tot regeling van uitgaven op het fonds van herbelasting op de grondbelasting; 2. dat tot overschrijving van fondsen voor den grooten weg van Utrecht naar 's Hertogenbosch; 3. dat tot regeling van de toelating en uitzetting van vreemdelingen.

Den 9 zou weder eene zitting worden gehouden, waarin beraadslaagd zal worden over het wets-ontwerp tot heffing van provinciale opcenten in Noordbraband en dat tot invoering der pharmacopoea Neerlandica en Nederlandsche apotheek.

TWEEDE KAMER.

Ll. woensdag hebben de afdeelingen voortgezet het onderzoek van het ontwerp der provinciale wet. Donderdag zou dat onderzoek worden vervolgd.

Kerknieuws. — Dingsdag avond is door den breeden kerkeraad der Hervormde gemeente te 's Hage, uit het vroeger gemaakte negental, geformeerd het volgend drietal van predikanten: dd. *J. F. Blaauw*, te Leeuwarden; *J. Broedelet*, te Gouda, en *A. P. J. Oort*, te Broek in Waterland.

— Van wege het departement voor de zaken der Hervormde Kerk enz. is eene circulaire aan de leeraars der Protestantsche gemeenten uitgevaardigd, om, ter zake van het in dit rijk heerschen der cholera, een bededag te houden, en wel op zondag den 26 dezer.

Staats-examen te Haarlem:

Den 6 augustus geëxamineerd 12 toegelaten 9.
„ 7 „ „ 13 „ 10.

Buitenlandsche Tijdingen.

Egypte. — Te Smyrna had men den 23 julij berigt uit Alexandrie, volgens hetwelk daar een zware brand gewoed en eene schade van ongeveer veertig millioen piasters veroorzaakt had.

Engeland. — *Londen den 6 augustus.* Het koninklijk eskader heeft zaturdag morgen ten tien ure de reede van Cork verlaten, en zondag avond omstreeks zeven ure de haven van Kingstown bereikt. De koningin zou denkelijk den nacht aan boord doorbrengen, en heden morgen aan wal stappen.

Gedurende den nacht van vrijdag op zaturdag brandden vreugdevuren op de heuvelen, en schitterden prachtige illuminatien voor de huizen te Cove of Cork. Bij het vertrek van het eskader werd van al de oorlogschepen en forten het zwaar geschut gelost.

— De beruchte *Lola Montez* (gravin *van Landsfeldt*) wordt thans te Londen vervolgd wegens bigamie (dubbel huwelijk.)

Duitschland. — *Weenen 4 augustus.* Den 1 dezer zou de veldtuigmeester *Haynau* met deszelfs hoofdkwartier uit Felegyhaza naar Szegedin opbreken. Intusschen moeten de Magyarische hoofden *Meszaros*, *Kiss* en *Desöffy*, met hunne benden, reeds de verschansingen aldaar verlaten hebben. Vorst *Paskewitsch* schijnt met zijn hoofdkwartier reeds in Debreczin binnengerukt te zijn. Kaposvor, in de nabijheid van Fünfkirchen, is den 30 julij door de troepen, onder het bevel van den generaal *Nugent*, bezet geworden. Nergens in dien omtrek was meer een spoor van vijand te vinden. In de nabijheid van Banja moeten door de keizerlijke troepen aan de insurgenten vier stoombooten, benevens eene schipbrug ontnomen zijn.

De berigten uit het noorden van den ban *Jellachich* luiden zeer geruststellend, en geven alle hoop, dat de door de insurgenten ingesloten vesting Temeswar nog voor het einde van julij zou ontzet zijn.

Bij Peteny moet in de laatste dagen van julij, de brigade onder den generaal-majoor *Pott* zich, bij herhaling, tegen eene groote overmagt van insurgenten dapper geweerd hebben.

Indien men geloof zou mogen slaan aan de dagbladen van Weenen, dan nadert het drama der revolutie in Hongarije zijne ontknooping. Iederen dag komen gunstige berigten uit het zuiden of uit het noorden.

De nieuwe vorsten van Moldavie en Wallachije zijn den 14 julij door den sultan van Turkije in hunne posten bevestigd. De omstreken van Smyrna zijn door zwermen sprinkhanen zoodanig geteisterd geworden, dat de takken der boomen onder hun gewigt braken en alle nog overig zijnde veldvruchten vernield werden. Gelukkig was de oogst grootendeels binnen. In Servie moet de oogst zeer overvloedig uitgevallen zijn.

Frankfort 6 augustus. Terwijl men algemeen beweert, dat tusschen het voorloopige centraal bewind van Duitschland en de Pruissische regering oneenigheden bestaan, welke de inwendige rust van Duitschland bedreigen, verneemt men van goederhand, dat het rijks-ministerie de heeren *von Briegleb* en *Ewald* naar de Noord-Duitsche hoven heeft gezonden, met den last, om nogmaals pogingen aan te wenden tot het daarstellen van een nieuw centraal bewind. Het blijkt alzoo, dat de aartshertog *Johann* niet ongenegen is om, onder zekere voorwaarden, de betrekking van rijksbestuurder neder te leggen.

Het gerucht, dat de senaat van Frankfort zich zoude verklaard hebben voor de door Pruissen, Hanover en Saksen aangenomene constitutie voor Duitschland, wordt thans bepaald tegengesproken.

Zwitserland. — De *Neue Züricher Zeitung* berigt uit Bern onder dagteekening van den 2 dezer: „Naar men uit eene geloofwaardige bron verneemt, heeft de Fransche gezant aan het eedgenootschappelijk bewind eene nota van zijne regering ingediend, waarbij deze den raad geeft om aan de verwikkelingen met Duitschland ten spoedigste en tot elken prijs een einde te maken; onder bijvoeging dat Zwitserland op geene ondersteuning van Frankrijk kon rekenen, en dat Frankrijk de wapeningen in Zwitserland ongaarne zag, vermits daardoor slechts noodelooze gisting verwekt en aan den omwentelings-geest nieuw voedsel gegeven wierd."

Italie. — De groothertog van Toscane heeft de Oostenrijksche troepen zijnen dank betuigd voor de aan zijn land bewezene diensten. Uit Rome wordt gemeld, dat aldaar aan de Fransche troepen op eene plegtstatige wijze de goedkeuring van de nationale vergadering der republiek is betuigd voor de wijze, op welke zij zich van hunnen pligt hebben gekweten. Men meldt dat dit een zeer goeden indruk bij de manschap heeft gemaakt.

Het vredesverdrag tusschen Piemont en Oostenrijk is eindelijk geteekend; de tijding is door den telegraaph bekend gemaakt. Oostenrijk heeft aan de gevorderde amnestie voor de Lombarden toegegeven. Men schrijft dit toe aan de krachtige drangreden door het Fransch bewind daartoe aangewend.

Er is nog niets bekend van de aankomst der commissie te Rome, die aldaar, zoo lang de paus afwezig is, de Romeinsche Staten zou besturen.

Volgens telegraphisch berigt wordt Venetie met gloeijende kogels beschoten en de aanval met nadruk voortgezet; de stad verdedigde zich flaauw, op verscheidene plaatsen was brand ontstaan. De generaal *d'Aspre* is tot bevelhebber der belegeringstroepen benoemd, en het bekend hardnekkig karakter van dien generaal, moet op de Venetianen diepen en moedbenemenden indruk hebben gemaakt.

Frankrijk. — *Parijs 6 augustus.* Maandag is in de wetgevende vergadering de Romeinsche zaak in behandeling gekomen. Men weet nu, dat de paus persoonlijk bereid is tot invoering van groote hervormingen, en dat de Fransche regering die vordert en van dat verlangen niet zal afzien; dit heeft de minister van binnenlandsche zaken zoo stellig verklaard, dat de regering onder geen voorwendsel ooit kan terug treden.

De kamer heeft ook een voorstel tot opheffing van den staat van beleg te Parijs ontvangen; te Parijs is de vreugde daarover zeer gering, men gevoelde zich zoo veilig onder den dwang en was aan de bezwaren der vrijheid schier ontwend.

Van sommige zijden wordt beweerd, dat de regering het plan koestert om de vrijheidsboomen te laten omverhakken.

— Volgens berigt van Guadeloupe van 09 julij, was het er rustig, en had men tijding van den 28 van Marie Galante, dat de rust er voorshands hersteld en de burgeroorlog gedempt was.

Parijs 7 augustus. In de twee laatste zittingen der wetgevende vergadering, hebben de aangekondigde interpellatien plaats gehad. In de zitting van den 6, zijn slechts drie redenaars gehoord, de heeren *Arnaud*, *J. Favre* en *Tocqueville*. De leden die het ministerie ter dezer zake hebben aangevallen zijn daarin maar middelmatig gelukkig geweest; met meer waardigheid sprak de minister van buitenlandsche zaken. In de zitting van den 7, heeft de heer *J. Favre* zijne redevoering van den vorigen dag vervolgd; hij sprak toen nog op scherper zelfs beleedigenden toon, ofschoon met veel welsprekendheid. De heer *de Falloux*, minister van openbaar onderwijs, heeft hem op eene edele hoogst be-

schaamte[illegible], geantwoord; zijne rede maakte eenen diepen indruk op de vergadering, ofschoon de linkerzijde hem dikwijls op grove wijze in de rede viel en onderscheidene malen door den president tot meer betamelijk gedrag werd vermaand. Maar met hoeveel bekwaamheid en welsprekendheid de heer *de Falloux* het bewind in de Romeinsche zaak, en tegelijk met het catholiek beginsel heeft verdedigd, heeft hij echter omtrent de quæstie niet veel licht verspreid. Door den heer *Quinet* werden onder ontzaggelijk gedruisch en beweging, dat hem niet mogelijk was te bedwingen, twee gemotiveerde orders van den dag voorgesteld, maar ze zijn door een eenvoudig overgaan tot de orde van den dag ter zijde geschoven, waartoe met 428 tegen 176 stemmen werd besloten.

De Romeinsche zaak heeft hiermede geen stap voorwaarts gedaan en is nog ver van opgelost te zijn.

Er wordt gesproken om den generaal *Oudinot* terug te roepen, omdat hij te zeer gezind is om de vorderingen die te Gaëta geschieden te begunstigen. De oorzaak van het terugroepen zou echter geheim worden gehouden en de generaal zou op eene belangrijke wijze worden schadeloos gesteld.

Berigtingen.

VLISSINGEN, den 10 *Augustus*. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen: *Christine*, Berger, van Memel, en *Anne Bergethe Marie*, Jens Pedersen, van Gothenburg, beide met hout; *Belvedere*, Robertson, van Charlestown, met katoen en tabak.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgezakt en van onze reede naar zee gezeild: *[illegible]*, Maxenberg, naar Yersey; *Progrès*, Nothing, naar [illegible]; *Joseph*, Denorp, naar Liverno; *Mathilde*, Erstwurst, naar Triëst; *Diligent*, Luchies, naar Napels; *27 May*, Henert, naar Liverpool; *Charlotte*, Mulder, naar Genua; *Marie Louise*, Dolly, naar Valparaiso, alle acht met stukgoederen; *Bertha*, Varick, naar Portugal; *Anton & Francina*, Gast, naar Koppenhagen; *Virginie Ann*, Turner, op avontuur; *George Ducwitz*, Schaffer, naar Cadix; *Enigheden*, Andersen; *Venus*, Andersen; *Aphrodite*, Richman, en *Odin*, Berg, alle vier naar Gothenburg; *Voltigeur*, Correwijn, naar Bergen, alle negen met ballast; *Jamais Pensé*, Smith, naar Bergen; *Sijen*, Olsen, naar Narva; *Elster*, Walhem, naar Noorwegen, en *Helene*, J. van de Perre, naar Liverpool, alle vier met stukgoederen; *Gustave*, Ketelsen, naar Rio-Janeiro, met glas; *Princess Victoria*, Leath, naar Maldon; *Amy*, Th. Frank, naar Engeland; *Mary*, Wadsworth, naar Londen, en *Diana*, Maran, naar Engeland, alle vier met tarwe; *Emily Miner*, Spall, en *Remittance*, Lewis Knorr, beide naar Nieuw-York, met landverhuizers.

GRAANMARKT. — *Middelburg, 9 Augustus.*

De aanvoer van tarwe was heden zeer klein, terwijl naar dezelve algemeen veel vraag bestond; de prijzen waren als volgt:

Puike jarige Walchersche tarwe *f* 10 en *f* 10,25; puike nieuwe dito (van 1849) *f* 9,75 à *f* 10; puike Zeeuwsche tarwe *f* 9,25; een enkel puik partijtje *f* 9,50; jarige dito werd op *f* 9 en *f* 9,50 gehouden. Jarige rogge *f* 5,25 à *f* 5,50; een paar partijtjes nieuwe dito werden op *f* 5,50 en *f* 5,75 gehouden. Jarige wintergerst *f* 4, dito zomergerst *f* 3,80 en *f* 3,90; nieuwe wintergerst *f* 3,50 tot *f* 4,25 naar deugd en droogte. Koolzaad kocht men naar deugd en droogte voor *f* 10,25 tot *f* 11,30 de mud. Nieuwe Walchersche en Zeeuwsche puike groene erwten *f* 7 à *f* 7,25; Walchersche paardeboonen *f* 5,25 de mud.

De prijs der olie is 50 cts. lager, die der gort is niet veranderd.

MIDDELPRIJZEN der OBJECTEN van MARKT binnen de Stad MIDDELBURG, op den 9 Augustus 1849.

per Ned. Mudde		per Ned. Mudde	
Tarwe	*f* 9, 50	Boekweit	*f* 5, 10
Rogge	5, 25	Witteboonen	—, —
(tot regeling der Broodzetting)		Groene Erwten	7, —
Gerst	*f* 4, —	Aardappelen	1, 90
Haver	—, —	per Ned. Pond	
		Versche Boter	*f* —, 70

Zetting van het BROOD, voor het tijdvak loopende van den 13 tot den 19 Augustus 1849.

(per Nederlandsch Pond)

Fijn Tarwenbrood	20 cts.	Roggenbrood	$10\frac{1}{2}$ cts.
Grof Tarwenbrood	[illegible]	Kastelijnbrood	14 —

Prijs-courant van Effecten.

Amsterdam, den 8 Augustus 1849.

$2\frac{1}{2}$ pct. Werk. Schuld	$52\frac{1}{2}$ à 53	Rusland, *Hope & Co.*	$103\frac{1}{2}$ à $103\frac{3}{4}$
3 dito dito	$61\frac{1}{4}$ – $61\frac{3}{4}$	—— Leening [illegible]	103 – $103\frac{1}{2}$
4 dito dito	$80\frac{1}{2}$ – 81	—— Idem [illegible]	— – —
Amortisatie-Syndic.	— – —	—— Idem 1840	84 – $84\frac{1}{2}$
—— $3\frac{1}{2}$ pct.	$82\frac{3}{4}$ – $83\frac{1}{4}$	Spanje, *Ardoin*	$12\frac{1}{2}$ – 13
Handel-Maatschappij	$155\frac{1}{2}$ – $155\frac{3}{4}$	—— Coupons	$8\frac{1}{2}$ – 9
Dito Leening 1835/37	— – —	Portugal 4 pct.	31 – 31
Amst. Holl. Spoorweg	— – —	Oostenrijk, *Goll. & C.*	— – —
Rijn Spoorweg	— – —	—— 4 pct.	— – —
Oost-Ind. Leen. 4 pct.	— – —	—— Metaliek	$73\frac{1}{2}$ – 74
Fransche 3 pct.	$50\frac{1}{2}$ – $51\frac{1}{2}$	Pruissen, 1832, *f*	— – —
Napelsche certificaten	— – —	Denemarken N. Lond.	— – —

ONDERWIJS IN DE STAATHUISHOUDKUNDE IN IERLAND,

door Mr. P. W. Alsterphius Grevelink.

Overgenomen uit het Tijdschrift ter bevordering van Nijverheid.

De rampen, welke het ongelukkige *Ierland* hebben bezocht zijn voldoende bekend. Het is geenszins ons doel om hier in eenig onderzoek naar de oorzaken dier groote volks-ellende te treden; inderdaad, het zoude eene moeijelijke en onaangename taak zijn, maar wij hebben het van eenig belang geoordeeld, om hier van eene gebeurtenis te gewagen, welke tot dus verre geringe aandacht schijnt te hebben getrokken; eene gebeurtenis, welke evenwel zeer zeker op het geluk van dat land eenen magtigen invloed hebben zal, en op eene vermogende wijze tot lenigng der rampen, tot opbeuring der gezonken welvaart zal bijdragen; wij bedoelen de oprigting te Dublin eener maatschappij voor Staathuishoudkunde en Statistiek. Ofschoon zij slechts den naam draagt van *Maatschappij voor Statistiek*, is echter, zoo als wij straks nader zullen zien, de staathuishoudkunde hare voorname zorg. Het zal, naar onze innige overtuiging, niet missen of deze Maatschappij zal haar doel bereiken, te meer daar men ook uit Engeland in de laatste dagen zulke welsprekende stemmen hoort opgaan, geheel in overeenstemming met die wetenschap. Ieder waar menschenvriend zal zich over zoodanigen, grondigen en waren vooruitgang verheugen; van *die* zijde alleen is langzame verbetering te verwachten; ofschoon men er zich dan ook regtmatig over kan verwonderen, dat in het vaderland van *Smith* de ware beginselen der huishouding van staat eerst nu meer algemeen vatbaar schijnen te winnen en in toepassing te worden gebragt.

Bereids begreep men te Dublin, dat van eene grondige verlichting des volks en vermeerdering van kennis omtrent hare eigene ware belangen, alles goeds is te verwachten; dat het woord *verbetering* in de plaats van het woord *omwenteling* moest komen, en dat alles van vrede en vooruitgang te verwachten is. Men rigtte daarom in 1847 eene maatschappij op, met het doel om het volk omtrent deszelfs ware belangen voor te lichten. Aan het hoofd dezer maatschappij staat de eerwaarde en kundige *Whateley*, aartsbisschop van Dublin.

Dat deze vereeniging op eene vermogende wijze werkzaam is geweest, blijkt uit de redevoering, bij gelegenheid harer eerste jaarlijksche vergadering in 1848, gehouden door *Whateley* zelven. Om de belangrijkheid der zaak, deelen wij daaruit hier mede, opdat ook ons Nederlanders aanmoedigen, om te gaan den weg van verbetering, van rustigen, kalmen (maar daarom niet tragen) vooruitgang steeds voorwaarts te gaan.

Whateley sprak dan zijne toehoorders ongeveer aldus aan: » Dat het mij een streelend genoegen is, mij in den kring eener zoo talrijke en aanzienlijke vergadering te bevinden, en dat mijne wenschen voor den vooruitgang en het wel slagen onzer maatschappij, uit een welmeenend hart voortkomen, dat ik niet behoeven te verzekeren. De voldoening van mijn hart, welke inderdaad met eenige trotschheid vermengd is, heeft twee oorzaken: vooreerst moet zij worden toegeschreven aan het licht, dat onze beginselen verspreiden, aan de vorderingen, welke de staathuishoudkunde dagelijks in de gemoederen maakt en aan de vooruitzigten, welke voor haar zijn geopend; maar die voldoening is ook een gevolg van het aanzienlijk deel, dat de leden onzer maatschappij aan die belangrijke uitkomsten hebben. En is hare toekomst reeds uit het verledene op te maken, dan mag men het er voor houden, dat zij, bij de reeds gemaakte vorderingen (dank hebbe de ijver harer bestuurders), steeds meer en meer eenen vermogenden en heilzamen invloed zal uitoefenen.

» Ik ben van oordeel, dat die invloed, dat de propagande dezer wetenschap zich moet uitbreiden en in alle standen der maatschappij moet doordringen. Het is dan ook in der daad onjuist, wanneer men beweert, dat de arbeid van enkele uitstekende verstanden, bij uitsluiting aan de studien gewijd, in staat zijn zou, om de volken wezenlijke, algemeene, duurzame en heilrijke verbeteringen aan te brengen. Daartoe is het noodig de medewerking van *het algemeen*; zelfs de fraaiste theorien vermogen weinig, wanneer zij niet algemeen worden verspreid en verwezenlijkt. Zij zijn dan niet ongelijk aan modellen van stoom- of andere werktuigen, slechts in kabinetten of in de papieren van werktuigkundigen voorhanden. De geschiedenis der ijzeren wegen, der mule-jenny's en andere werktuigen heeft dit genoeg geleerd; maar nog veel meer zal dit door de geschiedenis der volkshuishoudkunde worden bewezen. Eene wetenschap, welke over zulke groote vraagstukken handelt en eenigermate de grondslag uitmaakt der geheele beschaving, deze *kan* niet het uitsluitend erfdeel van enkelen zijn; zij *mag* niet het voorwerp zijn van vereering slechts voor zekere bevoorregte verstanden; neen! tot elken prijs moet zij worden verspreid en als bij stortvloeden uitgestort over het volk, hetwelk een zoo uitstekend belang heeft bij de waarheden door haar aan het licht gebragt en bij de besluiten, waartoe zij leidt.

» Wanneer ik van deze onze vorderingen gewaag, dan moet ik eene plegtige hulde toebrengen aan den ijver, aan de bezorgdheid, welke de hoogleeraren der Dublinsche hoogeschool hebben aan den dag gelegd in de verspreiding, de beoefening, de verbetering dezer groote wetenschap. Veel is onze maatschappij aan hen verschuldigd, maar hunne tegenwoordigheid te dezer plaatse houdt alle lofspraak op mijne lippen terug; hunne ijverige medewerking, de door hen bewezene diensten zijn te overbekend om hier, op dit huishoudelijk feest, dat ook een burgerfeest is, nog te worden herinnerd. — Ziet hoe het gesteld was, voor dat bij hare hoogeschool de leerstoel der staathuishoudkunde was opgerigt. Inderdaad zeer enkele onzer medeburgers kenden onze wetenschap niet anders dan bij naam en onder hen nog maakten zich de meesten er een vreemd en verkeerd denkbeeld van, somtijds haar verwarrende met utopien of droombeelden, die thans hare aanstekende leerstellingen over de wereld uitstorten."

(*Wordt vervolgd.*)

Advertentien.

Heden overleed alhier, tot diepe droefheid van Kinderen en Behuwd-Kinderen, in den gezegenden ouderdom van ruim 73 jaren, de Heer C. D. BAARS, Burgemeester dezer Stad, en Oud-Vrederegter van het Kanton Vere.

ARNEMUIDEN, den 9 Augustus 1849.

Namens Broeders en Zusters,
C. J. BAARS,
Test. Executeur.

Voor de vele bewijzen van deelneming, welke ik mogt ondervinden bij het afsterven van mijne geliefde Zuster, HELENA PETRONELLA WENNING, op den 9 Julij ll., betuig ik bij deze mijnen dank.

MARIA PETRONELLA WENNING.
MIDDELBURG, den 11 Augustus 1849.

AANKONDIGING.

Uit een exploit, gedaan door den ondergeteekende, den 7 Augustus ll., behoorlijk geregistreerd, blijkt dat JACOBA DUIJVERMAN, Particuliere, wonende te *Leijden*, voor wie als Prokureur ageert de Heer *de Maret Tak*, heeft doen dagvaarden haren Echtgenoot, FRANS MUREMET, Wolkammer van beroep, laatst gewoond hebbende te *Middelburg*, thans zonder bekend verblijf, om op Woensdag den 17 October 1849 te verschijnen ter teregtzitting der Arrondissements-Regtbank te *Middelburg*, ten einde door die Regtbank te hooren uitspreken de ontbinding van het tusschen hen bestaande Huwelijk, door Echtscheiding, ten gevolge van kwaadwillige verlating.

Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan art. 4 No 7, 3de lid van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.

Voor uittreksel deugdelijk verklaard,
J. KULDBRY Azn., Deurwaarder.

Ten dezen wordt kosteloos geprocedeerd.

BEGRAFENIS-MAATSCHAPPIJ

UIT VOORZORG.

De ondergeteekende, sedert ruim drie jaren Agent geweest zijnde van de ALGEMEENE MAATSCHAPPIJ voor BEGRAFENIS-GELDEN, gevestigd te DELFT, heeft zich, bij den slechten toestand waarin gemelde Maatschappij zich thans bevindt, zoo dezelve al als nog bestaande kan aangemerkt worden, verpligt gezien er zich van af te scheiden; maar heeft tevens besloten om voortaan *voor eigene rekening* en onder een solieden Borg, op de vroegere voorwaarden, deze zaak voort te zetten, die zich door lage contributien, kostelooze inschrijving en andere voor de Leden zoo gunstige bepalingen aanbeveelt; zooals b. v. daardoor, dat gezonde Leden, uit andere Fondsen overkomende, sedert den dag hunner inschrijving aanspraak hebben op uitkeering.

Nadere inlichtingen en Reglementen zijn bij den ondergeteekende te verkrijgen, die zijn Fonds in de gunst van Middelburgs Ingezetenen aanbeveelt.

Middelburg, den 10 Augustus 1849.
H. J. DE WAARDT FELTEN.

Boekverkooping te Middelburg.

HEDEN KIJKDAG op het Koorkerkhof, Lett. A. No. 111, van meergemelde Verzamelingen BOEKEN, MUZIJKWERKEN, KAARTEN, PRENTWERKEN en LIEFHEBBERIJEN, welke aldaar op Maandag den 13 Augustus en volgende dagen zullen verkocht worden.

De Notaris *D. Uyttenhooven* zal, op Woensdag den 15 Augustus 1849, des voormiddags ten elf ure, in de Herberg *de Zwaan*, onder OOST- en WESTSOUBURG, aan den Steenen Rijweg van Middelburg naar Vlissingen, presenteren te verkoopen:

1. 36 Roeden BOUWLAND, gelegen onder de Gemeente Ritthem; Kadastraal bekend Sectie B. No. 230.
2. 63 Roeden 40 Ellen BOUWLAND, gelegen onder Vlissingen, zijnde de helft overlangs van het Perceel; Kadastraal bekend Sectie C. No. 76.
3. 52 Roeden BOUWLAND, gelegen onder Vlissingen, zijnde de wederhelft overlangs van het gezegd Perceel; Kadastraal bekend Sectie C. No. 76;
4. 77 Roeden 20 Ellen BOUWLAND, mede gelegen onder Vlissingen; Kadastraal bekend Sectie C. No. 82.

Zijnde de drie laatstgemelde partijen geheel Vrijland.

Mitsgaders dadelijk na afloop dier Veiling nog ter voorschreve plaatse:

1. 60 Roeden 90 Ellen WEILAND, gelegen onder Vlissingen; Kadastraal bekend Sectie C. No. 205.
2. 1 Bunder 12 Roeden 50 Ellen BOUWLAND, gelegen onder Vlissingen; Kadastraal bekend Sectie C. No. 242, beide in Pacht tot St. Catharina 1852, bij *A. Kook*, voor *f* 100 's jaars.

Waarvan bedragen de Grondlasten over dit jaar *f* 9, 16.
En de Dijk- en Polderlasten . . . . 19, —

Te zamen . . . *f* 28, 16.

3. 1 Bunder 25 Roeden 50 Ellen WEILAND en SPRINK, gelegen onder Ritthem; Kadastraal bekend Sectie F. No. 96 en 172; in Pacht tot St. Catharina 1850, bij *Johs. Root*, voor *f* 20 's jaars.

Waarvan bedragen de Grondlasten over dit jaar *f* 2, 41.
En de Dijk- en Polderlasten . . . . 3, 51.

Te zamen . . . *f* 5, 92.

Nader onderrigt te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

PUBLIEKE VERKOOPING, ten overstaan van den Notaris *P. van de Graft*, op Vrijdag den 24 augustus 1849, des morgens 10 uren, op de Gemeente HOOGELANDE, in de Herberg aldaar, van zeven Perceelen WEI- en BOUWLANDEN, gelegen onder Grijpskerke en Koudekerke, aan den armen van Hoogelande, en een Perceel aan den armen van Buttinge toebehoorende; breeder bij uitgezette Kaarten vermeld.

J. M. GIESBERS, van *Roermond*, Hofleverancier en Fabrikant van BRANDWAARBORG-KASTEN, KUNSTSLOTEN Enz. heeft de eer aan ieder belanghebbende en Liefhebber van het *schoone*, *goede* en *nuttige*, te berigten, dat hij alhier is gearriveerd en bij zich heeft eenige BRANDWAARBORG-KASTEN enz. enz., kunnende men zich beter van het Exemplaar zelve, dan wel van *Teekeningen* of *Modelkaarten*, overtuigen; veel hier over te adverteren zoude nutteloos zijn. De Fabriekant zal zijne moeite reeds beloond zien door geïnteresseerde bezoekers.

☞ Gelogeerd in het *Nederlandsch Logement*, in de Abdij; te bezigtigen tot en met Dingsdag 14 Augustus e. k., des morgens van 10 tot 1 en des namiddags van 4 tot 6 uren.

De ondergeteekende heeft de eer het geachte Publiek voor de laatste maal te verwittigen, dat hij nog tot Dingsdag aanstaande zal uitgepakt blijven met zijn groot assortiment van HANDSCHOENEN, op den Langenburg, B. 17. Hij bedankt intusschen voor de genoten gunst en beveelt zich verder minzaam in dezelve aan.

C. WIMPISSINGER, uit *Tyrol*.

VEREET maakt bekend, dat hij zich alhier heeft gevestigd, en met er woon zal blijven; recommandeert zich tot het bakken van WAFELS en BROEDERTJES, op de Zuidzijde van den Dam, Lett. G. No. 94.

TOEVALLIG TE KOOP: eene 6jarige gitzwarte Geldersche MERRIE, vlug en mak, zeer goed gedresseerd à deux mains. Adres bij den Boekdrukker *A. J. de Wilde*, in de Vlissingschestraat, te Middelburg.

Wordt gevraagd eenige Gemeten NAGRAS, adres bij de Uitgevers dezer Courant.

Eene Burger DIENSTMEID benoodigd, die met Pot en Wasch kan omgaan, tegen den 1 November aanstaande; adres op de Heerengracht, M. 37.

Een KINDERMEISJE, beneden de 15 Jaar, benoodigd, Langendelft, I. No. 16.

Eene aankomende MEID benoodigd, Langenburg, B. 3.

STOOMJAGTEN,

varende in het Beurtveer tusschen de Steden

Middelburg, Rotterdam

en op alle daar tusschen gelegen Plaatsen.

AUGUSTUS 1849.

VAN MIDDELBURG:		*VAN ROTTERDAM:*	
Zaturdag 11, 's morg.	$3\frac{1}{2}$ ure	Zaturdag 11, 's morg.	$9\frac{1}{2}$ ure
Zondag 12, ——	$4\frac{1}{2}$ —	Zondag 12, ——	$10\frac{1}{2}$ —
Dingsdag 14, ——	$7\frac{1}{2}$ —	Dingsdag 14, 's midd.	12 —
Woensd. 15, ——	$8\frac{1}{2}$ —	Woensd. 15, 's morg.	2 —
Donderd. 16, ——	$9\frac{1}{2}$ —	Donderd. 16, ——	3 —
Vrijdag 17, ——	$10\frac{1}{2}$ —	Vrijdag 17, ——	$3\frac{1}{2}$ —
Zaturdag 18, ——	11 —	Zaturdag 18, ——	$4\frac{1}{2}$ —
Zondag 19, ——	$11\frac{1}{2}$ —	Zondag 19, ——	$5\frac{1}{2}$ —

☞ De AFVAART-LIJSTJES voor de maand *Augustus* 1849 zijn gedrukt en voorhanden in de Boekwinkels van de Weduwe *C. Jongkindt & Zoon* en *de Gebroeders Abrahams*.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.